

Rozstrzygające walki na Zachodzie.

Gdy na wschodnim froncie nastąpiło już formalne zawieszenie broni, Francuzi i Anglicy z tem większą zaciętością ponawiają swe ataki. O tych walkach na froncie zachodnim piszemy obszerniej na innem miejscu, w artykule „Z frontów bojowych“, tu zaznaczmy tylko, że wznowiona w ostatnich dniach czynność bojowa Francuzów i Anglików jest może właśnie dowodem, iż wreszcie zbliżamy się do końca tej najkrwawszej w dziejach wojny. Nie ulega bowiem wątpliwości, że pomimo wojowniczej postawy koalicji zbliża się chwila upragnionego pokoju. Rozumie to koalicja i stara się wyzyskać obecny przełomowy moment wojny, aby przynajmniej tam, gdzie to możliwe — a więc na froncie francusko-angielskim — osiągnąć jakiekolwiek sukcesy. Z ogromnym uporem walczą zwłaszcza Anglicy, wszystkie jednak ich ataki rozbijają się o żelazną postawę wojsk niemieckich.

W każdym razie po rozgromieniu Włochów i zawarciu zawieszenia broni na froncie wschodnim — jedynie na Zachodzie toczą się walki, które mają być ostatniem rozstrzygnięciem w obecnej wojnie.

Ameryka w wojnie światowej.

Stany Zjednoczone niezbyt spieszą się z pomocą swym sojusznikom w Europie. Jak dotychczas bardzo nieliczne oddziały amerykańskie biorą udział w walce na zachodnim froncie — zato dużo się mówi i pisze o przygotowaniach wojennych Ameryki, a zwłaszcza o budowanej tam olbrzymiej floty aeroplanów, która ma rozstrzygnąć o losach wojny w Europie... Fragment z tych przygotowań —

Z frontów bojowych: Austriacka kawaleria w Primolano

(Woj. kwat. pras)

miasta. Po ulicach uwijały się opancerzone samochody, zaopatrzone w mitraljezy. U zniwie szkoły kadeckiej, wierni rządowi Kierńskiego, demonstrowali z pieśniami na ustach. Również i robotnicy, zwolennicy maksymalistów, ograniczali się do pu-

żono pewne objawy. Na Nowie zjawił się krążownik „Aurora“, z siedmiu mniejszymi wojennymi statkami, zarzucił kotwicę i skierował działa ku Zmowemu pałacowi. Rząd nakazał natychmiast pociągnąć ruhome przejścia na mostach, aby przeciąć połączenie między poszczególnymi częściami Petersburga. O godzinie trzeciej po południu wylądowały wojska z wymienionych statków, odpędziły pikietę wojskową, zajęły mosty i spuściły je znowu. Równocześnie deputacja wysłana z twierdzy św. Piotra i Pawła udała się do sztabu generalnego i zażądała by się poddał w przeciągu dwudziestu minut, w przeciwnym bowiem razie rozpocznie się bombardowanie budynku. Sztab wysłał generała do pałacu, który zebrał się w pałacu Zmowym i uprosił jeszcze o dziesięć minut zwłoki. Po jej upływie bolszewicy otoczyli pałac i do pałacu tymczasowego przybyła deputacja z żądaniem, aby się poddał. Ten odparł, że opiera się na prawie i powierza się ochronie wojska i narodu. O godzinie dziewiętej wieczorem rozpoczęły grzmieć działa z obwarowań i z okrętów na Nowie w stronę zabudowań sztabu i Pałacu Zmowego. Pod ostatni poddały zbudowane wojska Ministrów aresztowano z wyjątkiem Kierńskiego, który zbiegł.

O godzinie czwartej nad ranem siódmego dnia, ustała kanonada. Bolszewicy obsadzili bank państwa, stację telegrafu i telefonu, dworzec i drukarnię pism burżuazyjnych. Za dnia szeregi żołnierzy marynarskich zalewały formalnie ulice. Muszczanie nie wychodzili z domów. Ustała wszelka praca, sklepy i biura były zamknięte. Bandy rozbójnicze ciągnęły

Rosja pod rządami bolszewików: Demonstracja pokojowa na dworcu kolejowym w Kronstanie.

(Woj. kwat. pras)

nie tyle może grzeczny, ile miły dla oka — widzimy na naszej fotografii... Są to piękne damy z towarzysztwa nowojorskiego, które z całym poświęceniem stały w szeregach amerykańskiej armii lotniczej... Flegmatyczne uśmiechy świadczą, że te nadobne lotniczki są pewne zwycięstwa... I może mają słusność, bo z pewnością każda z nich zdobędzie w Europie choć jednego „jeńcę“...

blicznych krzykliwych wystąpień. Miasto było przepełnione atmosferą napięcia, dreszczem oczekiwań, mimo to nie wierzono, aby bolszewicy zaryzykowali czynny wystąpień. Zapanowała pozorna cisza.

Dopiero szóstego, wczesnym rankiem, zauwa-

Rosja pod rządami „bolszewików“.

Idea pokoju, którą proklamowali maksymaliści rosyjscy (bolszewicy) odniosła zwycięstwo Kierński oraz Kaledin i inni generałowie rosyjscy, mający niewątpliwie mniej lub więcej licznych zwolenników wśród armii, zostali zwyciężeni przez Lenina, który, jak zapowiedział, rozpoczął swe rządy od proklamowania pokoju i zwrócenia się z oficjalną propozycją pokojową do wszystkich państw wojujących (resztę tej noty podajemy w rubryce „Z tygodnia“).

Tak więc rewolucja „bolszewicka“, w której powodzenie do niedawna jeszcze wątpliwość zmieniała sytuację wojenną w Europie i wysunęła na pierwszy plan sprawę pokoju. O przebiegu tej rewolucji w Petersburgu, która wyniosła bolszewików na ostożkę rządu i która stanie się niewątpliwie punktem zwrotnym w obecnej wojnie, przynoszą interesujące rewelacje „Berlingske Tidende“. I formacyi tych udzielił wielki przemysłowiec szwedzki dyrektor H. North ze Sztokholmu, który przybył do Szwecji ostatnim specjalnym pociągiem, jaki wypuszczono z Petersburga.

Podług relacji dyrektora Northa, jeszcze przed wybuchem w Petersburgu od dłuższego czasu obiegły pogłoski o gotującym się zamachu bolszewickim. Rząd tymczasowy poczynił kroki dla odparcia go. Już 2. listopada umieszczono artylerię na moście Litiejnym, prowadzącym do arsenału, a karabiny maszynowe w wielu różnych punktach

Rozstrzygające walki na Zachodzie: Ruiny kościoła na terenie ostatnich walk we Flandryi.